A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2016. július 7.*

„Előzetes döntéshozatal — Verseny — EUMSZ 101. cikk — Nem kizárólagos hasznosítási szerződés — Szabadalom — Szabadalombitorlás hiánya — Díjfizetési kötelezettség”

A C-567/14. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a cour d’appel de Paris (párizsi fellebbviteli bíróság, Franciaország) a Bírósághoz 2014. december 9-én érkezett, 2014. szeptember 23-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Genentech Inc**.

és

a **Hoechst GmbH**,

a **Sanofi-Aventis Deutschland GmbH** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta tanácselnök, A. Arabadjiev, J.-C. Bonichot, C. G. Fernlund (előadó) és E. Regan bírák,

főtanácsnok: M. Wathelet,

hivatalvezető: V. Tourrès tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. január 20-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Genentech Inc. képviseletében E. Kleiman, S. Saleh, C. Ritz, L. De Maria, E. Gaillard, J. Philippe avocats, valamint P. Chrocziel és T. Lübbig Rechtsanwälte,

– a Hoechst GmbH és a Sanofi-Aventis Deutschland GmbH képviseletében A. Wachsmann, A. van Hooft, M. Barbier, A. Fisselier és T. Elkins avocats,

– a francia kormány képviseletében D. Colas, D. Segoin és J. Bousin, meghatalmazotti minőségben,

– a spanyol kormány képviseletében A. Rubio González, meghatalmazotti minőségben,

– a holland kormány képviseletében M. Bulterman és M. de Ree, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: francia.

– az Európai Bizottság képviseletében A. Dawes, B. Mongin és F. Castilla Contreras, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2016. március 17-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 101. cikk értelmezésére vonatkozik.

2 Ezt a kérelmet a Genentech Inc. és a Hoechst GmbH, illetve a Sanofi-Aventis Deutschland GmbH között folyamatban lévő eljárásban nyújtották be, amelynek tárgya a szabadalmak hasznosítására vonatkozó valamely szerződés teljesítésével kapcsolatos választottbírósági ítélet hatályon kívül helyezése.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

3 1992. augusztus 6-án a Behringwerke AG az egész világra kiterjedő, nem kizárólagos hasznosítási engedélyt (a továbbiakban: hasznosítási szerződés) adott a Genentechnek a human citomegalovírus aktivátorának (a továbbiakban: CMVH aktivátor) felhasználása tekintetében. Ez a technológia az 1992. április 22-én megadott – és 1999. január 12-én megsemmisített – EP 0173 177 53 sz. európai szabadalom tárgya volt, valamint két, az Egyesült Államokban US 522. sz. és US 140. sz. alatt 1998. december 15-én, illetve 2001. április 17-én megadott szabadalomé.

4 A Genentech a CMVH aktivátort a rituximab hatóanyagú biológiai gyógyszer gyártásához szükséges dezoxiribonukleinsav (DNS) szekvenciák átírásának elősegítésére használta. A Genentech ezt a gyógyszert 1998 óta az Egyesült Államokban, kereskedelmi forgalomban Rituxan kereskedelmi néven, az Európai Unióban pedig MabThera néven forgalmazza.

5 A hasznosítási szerződésre a német jog alkalmazandó.

6 A hasznosítási szerződés 3.1 cikkéből kiderül, hogy a Genentech a CMVH aktivátor hasznosítási jogának ellenértékeként megfizetni vállalt:

– egyszeri 20 000 német márka (DEM) (hozzávetőleg 10 225 euró) összegű díjat;

– 20 000 DEM összegű rögzített éves díjat;

– a hasznosító, kapcsolt vállalkozásai és a további hasznosítók végtermékeket érintő nettó értékesítései 0,5%-ának megfelelő rendszeres díjat.

7 A hasznosítási szerződés a „végterméket” a következőképpen definiálja: „azok a kereskedelmi forgalomba hozható, engedély alá eső terméket tartalmazó áruk, amelyeket olyan formában értékesítenek, amelynek folytán azok a betegeknél terápiás céllal alkalmazhatók, illetve amelyeket diagnosztikai eljárás során használnak fel, és amelyeket nem arra szánnak, illetve nem abból a célból forgalmaznak, hogy felhasználásuk előtt új készítmény vagy kezelés alapját jelentsék, illetve hogy azokat újracsomagolják vagy újracímkézzék”. E szerződés az „engedély alá eső termék” fogalmát a következőképpen határozza meg: „azok az anyagok (beleértve az élő szervezeteket is), amelyek előállítása, felhasználása vagy eladása a jelen szerződés hiányában egy vagy több le nem járt, az engedély alá eső szabadalom bitorlásával járna”.

8 A Genentech megfizette az egyszeri, valamint az éves díjat, de soha nem fizette meg a rendszeres díjat a Hoechstnek, a Behringwerke jogutódjának.

9 2008. június 30-án a Sanofi-Aventis Deutschland, a Hoechst leányvállalata, kérdést intézett a Genentechhez a végtermékekkel kapcsolatban, amelyeket a rendszeres díj megfizetése nélkül forgalmazott.

10 2008. augusztus 27-én a Genentech azon döntéséről értesítette a Sanofi-Aventis Deutschlandot, hogy a hasznosítási szerződést 2008. október 28-i hatállyal felmondja.

11 2008. október 24-én a Hoechst, mivel úgy értékelte, hogy a Genentech a CMVH aktivátort a rendszeres díj megfizetése nélkül használta, a hasznosítási szerződés 11. cikkében szereplő választottbírósági kikötés alapján választottbírósági eljárást kezdeményezett e társasággal szemben.

12 2008. október 27-én a Sanofi-Aventis Deutschland szabadalombitorlás miatt keresetet nyújtott be a United States District Court for the Eastern District of Texashoz (az Egyesült Államok kelet-texasi kerületi szövetségi bírósága, Egyesült Államok) a Genentech és a Biogen Idec Inc. ellen. Utóbbiak ugyanezen a napon e szabadalmak megsemmisítése iránti keresetet nyújtottak be a United States District Court for the Northern District of Californiához (az Egyesült Államok észak-kaliforniai kerületi szövetségi bírósága, Egyesült Államok). E két eljárást ez utóbbi bíróság egyesítette, majd a 2011. március 11-i határozatával elutasította a kereseteket.

13 A United States Court of Appeals for the Federal Circuit (az Egyesült Államok szövetségi fellebbviteli bírósága, Egyesült Államok) a 2012. március 22-i ítéletével elutasította a Sanofi-Aventis Deutschland e határozattal szemben benyújtott fellebbezését.

14 A 2012. szeptember 5-én hozott harmadik részítéletben (a továbbiakban: harmadik részítélet) az egyedüli választottbíró megállapította, hogy a Genentech köteles a Hoechstnek megfizetni a rendszeres díjat.

15 2012. december 10-én a Genentech a harmadik részítélet hatályon kívül helyezése iránt keresetet nyújtott be a cour d'appel de Paris-hoz (párizsi fellebbviteli bíróság, Franciaország).

16 2013. február 25-én az egyedüli választottbíró a fizetendő összegről és költségekről meghozta a végső és negyedik részítéletet, amelyben a Genentechet arra kötelezte, hogy a Hoechst számára kártérítés címén fizessen meg 108 322 850 eurót, valamint annak rendes kamatait. E végső ítélethez 2013. május 22-én kiegészítést csatoltak.

17 A 2013. október 3-án hozott végzésével a cour d'appel de Paris (párizsi fellebbviteli bíróság) végrehajthatóvá nyilvánította a harmadik részítéletet, és elutasította a Genentech arra irányuló kérelmét, hogy egyesítse a harmadik részítélet, a 2013. február 25-i végső ítélet, valamint a 2013. május 22-i kiegészítés megsemmisítése iránti kereseteket.

18 A harmadik részítélet megsemmisítésére irányuló eljárás keretében a kérdést előterjesztő bíróság a hasznosítási szerződés EUMSZ 101. cikkel való összeegyeztethetőségét vizsgálja. Rámutat arra, hogy az egyedüli választottbíró úgy ítélte meg, hogy annak időbeli hatálya alatt a hasznosító köteles volt a szerződésben meghatározott díj megfizetésére, még akkor is, ha a szabadalmakat visszaható hatállyal megsemmisítették. Kérdése az, hogy egy ilyen szerződés ellentétes-e az EUMSZ 101. cikk rendelkezéseivel, mivel olyan díjak megfizetésére kötelezi a hasznosítót, amelyek az átengedett jogokhoz kapcsolódó szabadalmak megsemmisítése miatt már okafogyottá váltak, és utóbbinak „versenyhátrányt" okoznak.

19 E körülmények között a cour d'appel de Paris (párizsi fellebbviteli bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„Az EUMSZ 101. cikk rendelkezéseit úgy kell-e értelmezni, hogy azok kizárják az olyan hasznosítási szerződésnek a szabadalmak megsemmisítése esetén történő teljesítését, amely díjfizetési kötelezettséget ír elő a hasznosító számára pusztán az engedély alá eső szabadalmak oltalmából eredő jogok hasznosítása alapján?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

Az elfogadhatóságról

20 A Hoechst és a Sanofi Avantis Deutschland (a továbbiakban együttesen: Hoechst), valamint a francia kormány azzal érvel, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlan, amit az Európai Bizottság vitat.

21 Elsősorban, a Hoechst lényegében azt állítja, hogy a nemzeti eljárásjogi szabályok nem teszik lehetővé a kérdést előterjesztő bíróság számára, hogy ilyen kérdést terjesszen elő anélkül, hogy a saját hatáskörét meg ne sértené. A Hoechst kifejti, hogy éppen ezért az előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel szemben fellebbezést nyújtott be a Cour de cassationhoz (semmítőszék, Franciaország).

22 Mindazonáltal emlékeztetni kell egyrészt arra, hogy a Bíróságnak az EUMSZ 267. cikk szerinti előzetes döntéshozatali eljárás keretében nincs hatásköre arra, hogy a nemzeti törvényi vagy rendeleti rendelkezéseket értelmezze, sem pedig arra, hogy döntsön e rendelkezéseknek az uniós joggal való összeegyeztethetőségéről (lásd különösen: 2010. március 11-i Attanasio Group ítélet, C-384/08, EU:C:2010:133, 16. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), másrészt pedig, hogy a Bíróságnak nem faladata, hogy megvizsgálja, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatot a nemzeti jog bírósági szervezeti és eljárási szabályaival összhangban hozták-e meg (1982. január 14-i Reina-ítélet, 65/81, EBHT, EU:C:1982:6, 8. pont; 2006. november 23-i Asnef-Equifax és Administración del Estado ítélet, C-238/05, EBHT, EU:C:2006:734, 14. pont).

23 A Bíróságot mindaddig köti a valamely tagállami bíróság előzetes döntéshozatalra utaló határozata, amíg azt nem vonják vissza a nemzeti jog által lehetséges jogorvoslatok keretében (1974. február 12-i Rheinmühlen-Düsseldorf ítélet, 146/73, EU:C:1974:12, 3. pont; 2005. december 1-jei Burtscher-ítélet, C-213/04, EBHT, EU:C:2005:731, 32. pont). A jelen ügyben a tárgyaláson ismertetett körülményekből kitűnik, hogy a 2015. november 18-án hozott végzésével a Cour de cassation (semmítőszék) elutasította a Hoechst által az előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel szemben benyújtott fellebbezést, így nem tekinthető úgy, hogy a kérelmet visszavonták volna.

24 Másodsorban a Hoechst azzal érvel, hogy nem adható hasznos válasz a kérdést előterjesztő bíróságnak. Azt állítja, hogy egy nemzetközi választottbírósági ítélet hatályon kívül helyezése iránti kérelmet illetően a nemzeti bíróságok nem jogosultak azt felülvizsgálni, hogy a választottbíró milyen módon döntött versenyjogi kérdésekben, amikor a végső ítéletben azt állapította meg, hogy az EUMSZ 101. cikket egyáltalán nem sértették meg.

25 A francia kormány hozzáteszi, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem nem tartalmazza az ahhoz szükséges ténybeli és jogi elemeket, hogy a feltett kérdésre hasznos választ lehessen adni. Így különösen az előzetes döntéshozatalra utaló határozat nem fejti ki pontosan az érintett piac vagy piacok működésének és szerkezetének tényleges feltételeit. A kérdést előterjesztő bíróság nem említette meg az uniós versenyjoggal összefüggő, bizonyos – mindazonáltal releváns – normatív eszközöket, valamint a hasznosítási szerződésre irányadó német jogra vonatkozó valamennyi tényezőt.

26 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság és a nemzeti bíróság között az EUMSZ 267. cikkel létrehozott együttműködés keretében kizárólag az ügyben eljáró és a meghozandó határozatért felelős nemzeti bíróságok feladata annak eldöntése, hogy az ügy sajátos jellemzőire tekintettel az ítélet meghozatalához szükség van-e az előzetes döntéshozatalra, és hogy a Bíróságnak feltett kérdés releváns-e. Következésképpen, amennyiben a feltett kérdés az uniós jog értelmezésére vonatkozik, a Bíróság – főszabály szerint – köteles határozatot hozni. A Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróság által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre irányuló döntést, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (2001. március 13-i PreussenElektra-ítélet, C-379/98, EBHT, EU:C:2001:160, 38. és 39. pont; 2010. június 22-i, Melki és Abdeli ítélet, C-188/10 és C-189/10, EBHT, EU:C:2010:363, 27. pont).

27 A jelen ügyben, mivel a kérdést előterjesztő bíróság kérdése arra vonatkozik, hogy az EUMSZ 101. cikkel ellentétes-e az, ha a hasznosítási szerződést az egyetlen választottbíró erre vonatkozó értelmezésének megfelelően teljesítik, nem tűnik ki egyértelműen, hogy a Bíróság elé terjesztett, az EUM-Szerződés e rendelkezésének tulajdonítandó értelmezésre vonatkozó kérdés irreleváns-e az alapeljárásban való döntéshozatal szempontjából. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat röviden, de pontosan kifejti a jogvita eredetét és természetét, amely miatt úgy véli, hogy a jogvita kimenetele az EUMSZ 101. cikk értelmezésétől függ. Ebből következik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság kellőképpen meghatározta az uniós jog értelmezése iránti kérelmének hátterében álló ténybeli és jogi keretet ahhoz, hogy a Bíróság az említett kérelemre hasznos választ adhasson.

28 Harmadsorban a Hoechst és a francia kormány azt állítja, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdés nem felel meg az alapügyben szóban forgó tényeknek, mivel az alapeljárás szempontjából egyedül releváns amerikai szabadalmakat nem semmisítették meg.

29 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a kérdést előterjesztő bíróság kétségkívül úgy fogalmazta meg a kérdését, hogy azt úgy lehet érteni, hogy az arra a sajátos helyzetre vonatkozik, amikor a hasznosítónak a szabadalmak megsemmisítése ellenére a szabadalmi oltalomból eredő jogok hasznosításáért díjat kell fizetnie.

30 Mindazonáltal, amint azt a főtanácsnok az indítványának 36. pontjában megjegyezte, az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek lényegében a jelen ítélet 12. és 13. pontjában ismertetett megfogalmazásából világosan kiderül, hogy a kérdést előterjesztő bíróság tisztában van azzal a ténnyel, hogy az 1998. december 15-én megadott US 522 szabadalmat és az a 2001. április 17-én megadott US 140 szabadalmat – amelyek az alapeljárás szempontjából vitathatatlanul egyedüliként relevánsak – nem semmisítették meg. A kérdést előterjesztő bíróság által a szabadalmak megsemmisítésével kapcsolatban tett említés csupán a harmadik részítélet 193. és 194. pontjában foglalt egyes iránymutatásokat ismétli meg, amely ítélet rendelkező része nyilvánvaló ellentmondásban áll mind magával az ítélettel, különösen annak 51–53. pontjával, mind pedig a Bíróság rendelkezésére bocsátott iratokkal.

31 Következésképpen az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés elfogadható.

Az ügy érdeméről

32 Elöljáróban meg kell jegyezni, hogy a Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnik, hogy a Genentech a választottbírósági eljárásban azzal érvelt, hogy nem volt köteles megfizetni a rendszeres díjat, mivel a hasznosítási szerződés értelmében a fizetés feltétele egyrészt az, hogy a CMVH aktivátor jelen van a rituximab végtermékben, másrészt pedig az, hogy ezen aktivátor előállítása vagy használata a szóban forgó szerződés hiányában sérti az engedély alá eső szabadalmak oltalmából eredő jogokat. Az egyedüli választottbíró azonban elutasította ezeket az érveket, mivel úgy ítélte meg, hogy a hasznosítási

szerződés szó szerinti értelmezéséből indulnak ki, ami ellentétben áll a felek azon kereskedelmi célkitűzésével, hogy lehetővé tegyék a Genentech számára a CMVH aktivátornak a fehérjék előállításához való használatát anélkül, hogy a technológia jogosultja részéről benyújtott bitorlási kereset veszélyének tenné ki magát.

33 Ugyanígy az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből az is kitűnik, hogy az alapeljárásban a Genentech azzal érvelt, hogy a harmadik részítélet a versenyjogot sértő módon indokolatlan költségeket ró rá, mivel a rendszeres díj megfizetésére kötelezi anélkül, hogy megvalósult volna a szabadalombitorlás, jóllehet maga a hasznosítási szerződés értelmében ezt a díjat csakis azon termékek után kell megfizetni, amelyek gyártása, felhasználása vagy értékesítése e szerződés hiányában bitorolná az engedély alá eső szabadalmakat.

34 Következésképpen, még ha úgy is tűnik, amint az a jelen ítélet 29. pontjában megállapítást nyert, hogy a kérdést előterjesztő bíróság formálisan a szabadalmak megsemmisítésének esetére korlátozta az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdését, ezt a kérdését úgy kell érteni, hogy az engedély alá eső szabadalmakat érintő szabadalombitorlás hiányának esetére is kiterjed.

35 E körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdést úgy kell érteni, hogy az lényegében arra keresi a választ, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha egy olyan hasznosítási szerződés alapján, mint amelyről az alapügyben szó van, a hasznosító e szerződés teljes időtartama alatt köteles díjat fizetni a szabadalmazott technológia használatáért a technológiát oltalmazó szabadalmak megsemmisítése esetén vagy e szabadalmakat érintő szabadalombitorlás hiányában.

36 A Genentech és a spanyol kormány szerint erre a kérdésre igennel kell válaszolni. A Hoechst, a francia és a holland kormány, valamint a Bizottság nem osztja ezt a véleményt.

37 A Genentech azt kifogásolja, hogy az egyedüli választottbíró tévesen alkalmazta a hasznosítási szerződés és az EUMSZ 101. cikk világos rendelkezéseit, amikor a szabadalmazott technológiát nem bitorló termék értékesítése után járó díj megfizetésére kötelezte. Ez a társaság azt állítja, hogy hozzávetőleg 169 millió euró többletköltség hárult rá a versenytársaihoz képest, az EUMSZ 101. cikk cél általi és hatás általi korlátozása miatt.

38 E tekintetben hangsúlyozni kell, ahogyan azt a főtanácsnok is megjegyezte az indítványának 75. pontjában, hogy a Bíróságnak az előzetes döntéshozatali eljárásban nem feladata újból megvizsgálni az egyedüli választottbíró által megállapított tényeket, valamint az általa a hasznosítási szerződésnek tulajdonított, német jog szerinti értelmezést, amelynek értelmében a Genentech a szabadalmak megsemmisítésétől, vagy azok bitorlásának hiányától függetlenül köteles megfizetni a rendszeres díjat.

39 Ezenkívül emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság valamely kizárólagos hasznosítási szerződés kapcsán már kifejtette, hogy a díjfizetési kötelezettség – a hasznosítási engedély alá eső szabadalom oltalmi idejének lejártát követően is – fakadhat a hasznosítási szerződés által biztosított felhasználási lehetőségek értékén alapuló, kereskedelmi jellegű ítéletből, különösen ha ezt a kötelezettséget az említett szabadalom megadását megelőzően kötött hasznosítási szerződés tartalmazza (1989. május 12-i Ottung-ítélet, 320/87, EBHT, EU:C:1989:195, 11. pont). Ilyen körülmények között, amennyiben a hasznosító a szerződést észszerű felmondási idővel felmondhatja, a szerződés teljes időtartamára vonatkozó díjfizetési kötelezettség nem tartozhat az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében rögzített tilalom hatálya alá (1989. május 12-i Ottung-ítélet, 320/87, EBHT, EU:C:1989:195, 13. pont).

40 Így az 1989. május 12-i Ottung-ítéletből (320/87, EBHT, EU:C:1989:195) az következik, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése nem tiltja, hogy a szerződésben a szabadalmi oltalom alatt már nem álló technológia kizárólagos hasznosításáért díjfizetést kössenek ki, feltéve hogy a hasznosító ezt a szerződést felmondhatja. Ez az értékelés azon a megállapításon alapul, hogy ez a díj azon biztosíték ára, hogy az engedély alá eső technológia kereskedelmi hasznosítása során a szabadalmas nem fogja

érvényesíteni ipari tulajdonjogait. Mindaddig, amíg az érintett hasznosítási szerződés hatályban van és azt a hasznosító felmondhatja, fennáll a díjfizetési kötelezettség, még akkor is, ha a szabadalmi oltalomból eredő, kizárólagos jelleggel átengedett ipari tulajdonjogok nem érvényesíthetők a hasznosítóval szemben azok lejárta miatt. Ugyanis az ilyen jellegű körülmények, különösen hogy a hasznosítási szerződést a hasznosító felmondhatja, lehetővé teszik annak kizárását, hogy a díjfizetés a hasznosító cselekvési szabadságát korlátozva vagy a piac lezárását eredményezve torzítsa a versenyt.

41 Ez az 1989. május 12-i Ottung-ítéletből (320/87, EBHT, EU:C:1989:195) eredő megoldás még inkább alkalmazandó egy olyan helyzetben, mint amelyről az alapügyben szó van. Amennyiben ugyanis a hasznosítási szerződés időtartama alatt fennáll a díjfizetési kötelezettség, még az ipari tulajdonjogok lejártát követően is, ez még inkább igaz az e jogok lejártát megelőző időszakra.

42 Az, hogy az alapügyben szóban forgó szabadalmakat megadó állam bíróságai a hasznosítási szerződés felmondását követően azt állapították meg, hogy az átengedett technológia Genentech általi hasznosítása nem sérti az e szabadalmi oltalomból eredő jogokat, a kérdést előterjesztő bíróság által az e szerződésre alkalmazandó német joggal kapcsolatban kifejtettek szerint nem befolyásolja a felmondást megelőző időre eső díjak követelhetőségét. Ebből következik, hogy mivel a Genentech az említett szerződést bármikor felmondhatta, az e szerződés időtartamára – amíg a szabadalmi oltalmakból eredő átengedett jogok érvényben voltak – kiterjedő díjfizetési kötelezettség nem minősül az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett versenykorlátozásnak.

43 A fenti megfontolásokra tekintettel a feltett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 101. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, hogy egy olyan hasznosítási szerződés, mint amelyről az alapügyben szó van, a hasznosítót a szabadalom megsemmisítése vagy szabadalombitorlás hiánya esetén a szabadalmazott technológia hasznosításáért díjfizetési kötelezettség terheli e szerződés teljes időtartama alatt, amennyiben a hasznosító az említett szerződést észszerű felmondási idővel felmondhatja.

A költségekről

44 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

Az EUMSZ 101. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, hogy egy olyan hasznosítási szerződés alapján, mint amelyről az alapügyben szó van, a hasznosítót a szabadalom megsemmisítése vagy szabadalombitorlás hiánya esetén a szabadalmazott technológia hasznosításáért díjfizetési kötelezettség terheli e szerződés teljes időtartama alatt, amennyiben a hasznosító az említett szerződést észszerű felmondási idővel felmondhatja.

Aláírások